

**АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ**

**ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ
СТАНДАРТНОЇ ЯКОСТІ
ДІЯЛЬНОСТІ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК УКРАЇНИ**

2017

Інструмент оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України / авт.кол. АЮКУ; узагальнення А. Галай, Ю.Ломжець. – Дніпро: Асоціація юридичних клінік України, 2017.– 16 с.

Видання демонструє дослідницький інструмент, що дозволяє оцінити відповідність діяльності юридичної клініки тим цілям, на досягнення яких вона спрямована. Індикатори кожного з напрямів моніторингу сфокусовані на дотриманні стандартів діяльності юридичних клінік України, що ухвалені З'їздом Асоціації юридичних клінік України Асоціацією 19.06.2014.

Видання спрямоване для використання під час моніторингів юридичних клінік України, проте може бути ефективним джерелом самооцінювання та організації якісної юридичної клініки.

Інструмент розроблений під час експертної зустрічі у форматі Правління+ Асоціації юридичних клінік України у Дніпропетровському національному університеті ім. Олеся Гончара 12-13.05.2017.

Пілотний моніторинг відбувся 21-22.06.2017 на базі юридичної клініки Ad Astra Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки та засвідчив дієвість інструменту.

Якість використаного моніторингового підходу засвідчена використанням подібної методології при проведенні у 2017 році моніторингу місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Розробка інструменту була здійснена за технічної та експертної підтримки програми "Нове правосуддя" USAID, Української фундації правової допомоги, Міжнародного фонду "Відродження", Офісу Координатора проектів ОБСЄ в Україні.

© Авторський колектив, АЮКУ, 2017

ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ СТАНДАРТНОЇ ЯКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК УКРАЇНИ

1. Оцінювання юридичної клініки забезпечується через моніторинг відповідності діяльності юридичної клініки Стандартам діяльності юридичних клінік України, затверджених Асоціацією юридичних клінік України (АЮКУ).

2. **Мета оцінювання** – забезпечення стандартної якості діяльності юридичних клінік в Україні.

Зазначена мета досягається через такі завдання:

- надання експертних рекомендацій щодо удосконалення діяльності юридичної клініки ВНЗ України на підставі оцінювання діяльності на відповідність Стандартам АЮКУ;
- вивчення і поширення кращих практик діяльності юридичних клінік.

3. **Організаційні засади моніторингу:**

- відповідність Стандартам: критерії оцінювання засновуються на Стандартах АЮКУ, що в свою чергу характеризує юридичну клініку як таку, що діє якісно;
- експертність: оцінювання здійснюється досвідченими експертами за координації АЮКУ;
- об'єктивність: ґрунтується на колегіальності експертного висновку, можливості оцінюваної юридичної клініки продемонструвати власну діяльність та заснованість оцінювання ключових критеріїв на візуально видимих показниках;
- самоврядність юридичної клініки: забезпечується свободою управлінських рішень конкретної юридичної клініки за умови відповідності вимогам Стандартів.

4. **Етапи моніторингу:**

- 1) попереднє оприлюднення методики моніторингу для самооцінювання, узгодження часу моніторингу і заповнення анкети з основними показниками роботи юридичної клініки;
- 2) безпосереднє оцінювання діяльності юридичної клініки;
- 3) оприлюднення та публічне обговорення результатів моніторингу.

5. **Перший етап** включає наступні послідовні дії:

- 1) оприлюднення методики моніторингу забезпечується його доступністю у відкритих ресурсах, також методика надсилається під час комунікації перед проведенням моніторингу;
- 2) узгодження часу моніторингу, складу робочої групи. Узгодження відбувається між особою, уповноваженою АЮКУ з одного боку, керівником юридичної клініки, керівником ВНЗ або юридичного факультету – з іншого. У випадку обґрунтування ВНЗ конфлікту інтересів у членів робочої групи, ця інформація розглядається особою, уповноваженою АЮКУ, наслідком чого може стати заміна члена робочої групи або його виключення зі складу групи;

3) заповнення компетентною особою юридичної клініки анкети показників щорічної діяльності (Додаток 1);

4) аналіз інформації, що зазначена в анкеті, уповноваженою особою АЮКУ.

6. *Етап безпосереднього оцінювання діяльності* юридичної клініки відбувається за місцем її постійного розташування. Оцінювання здійснюється робочою групою АЮКУ. До робочої групи включається, як правило, непарна кількість членів з числа представників юридичних клінік та організацій-партнерів. Очолює групу особа, уповноважена АЮКУ.

7. Методи оцінювання:

- аналіз установчих, організаційних та облікових документів;
- огляд умов діяльності юридичної клініки;
- спостереження за звичайною роботою юридичної клініки;
- експеримент через організацію змодельованих прийомів клієнтів та демонстрацію правопросвітніх заходів.

8. Під час застосування кожного методу відбувається встановлення відповідності діяльності юридичної клініки критеріям оцінювання. Керівник юридичної клініки може надати пояснення особливостей діяльності юридичної клініки. Процес оцінювання полягає у встановленні відповідності між отриманими даними діяльності юридичної клініки із Стандартами АЮКУ.

При формуванні оцінки діяльності юридичної клініки використовуються затверджені критерії та показники якості (Додаток 2). Оцінка базується на підтверджених даних, відсутність підтвердження означає відсутність показника. Наявність критерія/показника оцінюється в 1 бал, відсутність – 0 балів. Кожний напрям має головний критерій, який оцінюється більш, як одним балом.

9. Критерії оцінювання об'єднані у групи на основі основних напрямів діяльності юридичних клінік та складаються з двох груп балів. Основні бали підраховуються і формують оцінний показник. Бонусні критерії характеризуються без бальної оцінки, їх аналіз здійснюється з метою надання рекомендацій щодо покращення діяльності.

10. Зведення набраних балів формує оцінний показник юридичної клініки. Набрані бали диференціюються за напрямами, кожний з яких сукупно складає 100%. Середнє арифметичне з напрямів формує загальну оцінку від 100% та в сукупності складає чотири рівні:

0-30 % – організація, що перебуває на шляху до юридичної клініки;

31-60 % – юридична клініка базового рівня;

61-80 % – юридична клініка, що відповідає стандартам якості;

81-100% – юридична клініка вищого гатунку якості.

11. За результатами безпосереднього оцінювання робочою групою готуються експертний висновок, що містить огляд кожного пункту критеріїв та

показників якості, а також рекомендації щодо покращення діяльності в разі такої потреби.

Перед оприлюдненням експертний висновок надається для ознайомлення керівництву навчального закладу (факультету). У разі незгоди із експертним висновком робочої групи керівник юридичної клініки або ВНЗ (факультету) може подати апеляцію керівнику робочої групи безпосередньо під час моніторингу, яка розглядається групою колегіально. Наслідком розгляду апеляції може бути коригування висновків щодо окремих пунктів експертного висновку та, відповідно цьому, підсумкового показника юридичної клініки.

Експертний висновок приймається більшістю голосів членів робочої групи. У випадку парної кількості членів – керівник робочої групи має право вирішального голосу. Допускається окрема думка члена робочої групи з певних питань моніторингу.

12. *Оприлюднення та публічне обговорення результатів моніторингу* відбувається через публікацію експертного висновку та рекомендацій робочої групи, а також проведення відкритого обговорення з керівництвом навчального закладу.

Висновок оприлюднюється у відкритих мережах.

Анкета
юридичної клініки
Асоціації юридичних клінік України

Рік заснування юридичної клініки	
Організаційно-правова форма юридичної клініки (один з варіантів)	- структурний підрозділ ВНЗ із штатом; - інший підрозділ ВНЗ без штату; - інше: _____
Контактні дані юридичної клініки: 1) адреса (у т.ч. адреса приймальні) 2) телефон 3) електронна пошта 4) сайт ЮК або сторінки ЮК на сайті ВНЗ, у соцмережах 5) відповідальна особа (ПІБ, посада)	1. 2. 3. 4. 5.
Кількість залучених викладачів (в т.ч. практиків) та студентів станом на контрольний рік	1. Викладачів-кураторів 2. Студентів
Показники роботи юридичної клініки у контрольному році	1. Надання правової допомоги ¹ : - надання інформації чи контактів щодо правової допомоги - юридичне консультування у тому числі ² : - підготовка правових несудових документів - підготовка процесуально-правових документів - представництво інтересів в судах та інших органах 2. Правова просвіта: публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо) інтерактивні заняття (практичне право / street law) дистанційна медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо) 3. Інше (зазначте, якщо таке мало місце):
Галузі надання правової допомоги	- всі галузі без винятку; - широке коло галузей, за виключенням таких: _____ _____ - лише окремі галузі права, а саме: _____ _____ - спеціалізовані сфери правовідносин (вужчі за галузі права) _____
Ведення обліку консультацій	- журнал; - паперовий архів; - електронний архів; - інше: _____
Викладання спецкурсу юридичної клінічної освіти	- обов'язковий курс " _____"; - курс за вибором студентів " _____"; - заняття поза навчальним планом; - інше: _____
Як співвідноситься робота в юридичній клініці з практикою студентів	- зараховується як практика; - не розглядається як спосіб проходження практики

¹ усі надані види правової допомоги згідно до форми обліку справ розділяються на два типи: правова інформація (без проведення юридичного аналізу, лише цитування правових норм, опис повноважень чи контактів відповідальних організацій) та юридичні консультації (традиційна для юридичних клінік форма, що передбачає правовий аналіз, висновок, способи захисту права тощо)

² додатково до підготовлених консультацій

Критерії та показники системи оцінювання юридичної клініки (ЮК)

	Критерій оцінювання	Нормативна підстава оцінки	Метод оцінювання	Оцінка
				ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ³
1	Функціонування юридичної клініки в якості структурного підрозділу ВНЗ	п.1.2.1 Стандартів	Визначається шляхом аналізу: - положення про ЮК ВНЗ (визначається статус юридичної клініки); - актів про структуру ВНЗ (визначається, чи є юридична клініка в числі підрозділів) або про залучення працівників ВНЗ до роботи в юридичній клініці (напр. положення про кафедри, які делегують працівників до роботи в юридичній клініці; функціональних обов'язків залучених працівників тощо) - штатного розпису ВНЗ/факультету (досліджується, чи це повноцінний штатний підрозділ)	1. Наявність / відсутність ЮК як структурного підрозділу (3 бали / 0 балів) - 3 бали, якщо юридична клініка працює як структурний підрозділ зі штатом* - або 1 бал, якщо юридична клініка не працює як структурний підрозділ, але залучені до її діяльності працівники ВНЗ мають персоналізовані* зобов'язання щодо її супроводження * визначається зрозумілістю ступеню залучення до роботи та обов'язковості таких зобов'язань. Існування юридичної клініки без штатного складу, без деталізованого за функціями залучення персоналу інших підрозділів до її завдань не вважається прийнятним і не отримує балів
2	Персонал юридичної клініки	п.2.7 Стандартів	Визначається шляхом аналізу: - штатного розпису ВНЗ/факультету (визначаються посади, укомплектовані в юридичній клініці)	1. Комплектування посад в юридичній клініці: 1) керівника; 2) координатора / заступника керівника (інші посади*); 3) методиста / адміністратора / лаборанта юридичної клініки (1 бал / 0 балів за кожен укомплектовану** посаду, але разом не більше 3 балів) * інші посади рівня координатора – посади, що дозволяють охарактеризувати цього працівника не як обслуговуючий персонал. Такими посадами є юрист, юрисконсульт тощо ** неукомплектовані або частково укомплектовані посади не рахуються за винятком тих, де одну штатну певного рівня займають сукупно дві або більше особи
3	Залучення до роботи в юридичній клініці викладачів-кураторів та компетенція залучених осіб	п.1.2.1 Стандартів	Визначається шляхом аналізу організаційної документації юридичної клініки та ВНЗ/факультету: - списку залучених викладачів-кураторів та/або юристів-практиків, графіків чергувань у ЮК тощо - списку залучених студентів-консультантів, графіків чергувань у ЮК тощо)	1. До ЮК залучено не менше двох викладачів-кураторів з числа викладачів ВНЗ на кожних 15 студентів, що підтверджується даними обліку консультування** за останні 3 місяці (1 бал / 0 балів)* * У разі залучення більшої кількості викладачів-кураторів з числа викладачів ВНЗ виставляється 1 додатковий бал 2. До ЮК залучено не менше одного викладача-куратора***, який є практикуючим юристом на кожних 15 студентів, що підтверджується даними обліку консультування за останні 3 місяці (1 бал / 0 балів)*

³ Ціна кожного балу у розділі = 2,9%, максимальна кількість балів у розділі – 34 (100%)

			<p>- документів, що підтверджують статус юриста-практика (адвокатське свідоцтво, посвідчення з місця роботи тощо)</p> <p>- журналів обліку звернень клієнтів юридичної клініки за останні три місяці перед моніторингом</p>	<p>* У разі залучення більшої кількості викладачів-кураторів, які є практикуючими юристами виставляється 1 додатковий бал</p> <p>**Факт реального залучення викладача-куратора, так само як юриста-практика засвідчується його фігуруванням в якості одноосібного керівника наданої консультації. Якщо залучений викладач одночасно є і працівником кафедри і юристом-практиком, юридична клініка отримує бали в обох показниках. Якщо посадова особа юридичної клініки (керівник, координатор/заступник, лаборант тощо) залучається в якості викладача-куратора (тобто керували вирішенням справ у оцінюваному періоді) вони враховуються в число залучених викладачів-кураторів</p> <p>3. Штатний персонал та викладачі-куратори спеціалізуються на тематиці діяльності юридичних клінік:</p> <p>- 1 бал за кожну особу з числа штатного персоналу та/або викладачів-кураторів (але разом не більше 3 балів), яка має за останні 5 років випадки підвищення кваліфікації за тематикою діяльності юридичної клініки або правозахисної чи правопросвітньої діяльності**</p> <p>** Підвищення кваліфікації оцінюється в широкому сенсі (участь у конференціях, круглих столах, тренінгах тощо організованих ВНЗ, держорганами, громадськими організаціями із видачею персонального сертифікату). Такими не вважаються питання підвищення кваліфікації загальної чи галузевої правової чи педагогічної тематики. Тривалість заходу має бути більш як один день (до цього прирівнюються два чи більше менш тривалих заходів).</p> <p>- 1 бал за кожну особу з числа штатного персоналу та/або викладачів-кураторів (але разом не більше 3 балів), яка має за останні 5 років наукові публікації*** за тематикою діяльності юридичної клініки або правозахисної чи правопросвітньої діяльності</p> <p>*** Науковими публікаціями рахуються видання (друковані чи електронні) форми тез виступу або більшого рівня і не вважаються методичні розробки</p>
4	Матеріально-технічне забезпечення ЮК	п.2.5 Стандартів	<p>Визначається шляхом огляду приміщення юридичної клініки та, за потреби:</p> <p>- інших приймалень юридичної клініки</p> <p>- допоміжних приміщень (кабінетів керівника, навчальних аудиторій тощо) у яких здійснюється прийом клієнтів, робота та навчання в юридичній клініці</p> <p>Також проводиться опитування керівника та студентів юридичної клініки</p>	<p>1. В приміщенні юридичної клініки виділено функціональні блоки для одночасної роботи: 1) керівника, 2) адміністратора, 3) студентів-консультантів та інших осіб, залучених до ЮК? (1 бал за кожний функціональний блок / 0 балів, відповідно, за їх відсутність)</p> <p>2. Умови приміщення дозволяють / не дозволяють організувати навчальний процес* (1 бал / 0 балів)</p> <p>* Допускається підтвердження використання постійної аудиторії для занять чи зборів юридичної клініки</p> <p>3. Приміщення дозволяє / не дозволяє забезпечити конфіденційність** здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги? (1 бал / 0 балів).</p> <p>** означає наявність міні-келій, перегородок, візуально достатньої відстані між столами для прийому</p>

				<p>4. ЮК забезпечена / не забезпечена комп'ютерною та іншою технікою, яка дозволяє працювати з мережею Інтернет або правовими базами даних:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 бал за наявність хоча б одного технічного пристрою (ПК, ноутбук) для безперервної роботи в юридичній клініці та облік її бази даних справ*** *** Потрібно підтвердити, що цей технічний пристрій використовується саме юридичною клінікою (перебування на балансі, зберігання на ньому бази даних юридичної клініки тощо) - 1 бал за наявність працюючої мережі доступу до інтернету (або правової бази даних не старше 3 місяців) на не менш як 3 технічні пристрої**** **** Наявність стабільного wifi означає виконання цієї умови - 1 бал за наявність пристрою роздрукування тексту та 1 бал - за доступний пристрій копіювання тексту***** ***** Бали зараховуються і у випадку, якщо один пристрій поєднує функції друку і копіювання, а також якщо пристрій копіювання (не пристрій для друку) знаходиться не безпосередньо в юридичній клініці, але доступний для використання її студентами <p>5. ВНЗ забезпечував / не забезпечував потреби юридичної клініки у витратних матеріалах (картридж, папір, канцелярські товари) принаймні раз за останній календарний рік (1 бал / 0 балів)</p> <p>БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК⁴</p> <p>6. Приміщення юридичної клініки дозволяє / не дозволяє забезпечити доступність та зручність для людей, зокрема з інвалідністю***** здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги</p> <p>***** Означає наявність пандусів, ліфтів, розміщення на першому поверсі, технічних умов прийому маломобільних клієнтів у приміщенні на першому поверсі тощо, місць для очікування прийому, розміщення верхнього одягу</p>
5	Інформаційне забезпечення юридичної клініки	П.2.4 Стандартів	Визначається шляхом огляду будівлі ,де розташована юридична клініка, аналізу її інформаційних ресурсів	<p>1. Юридична клініка видима / прихована у ВНЗ (факультеті)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 бал за наявність постійного* візуального зазначення (табличка, стенд, плакат) на вході у юридичну клініку у ВНЗ (факультеті) з зазначенням на них її призначення - 1 бал (але разом не більше 2 балів) за наявність кожного неразового візуального зазначення (вказівника напряму, зазначення № кабінету) про юридичну клініку при вході до будівлі та у інших місцях ВНЗ (факультету) поза самим приміщенням юридичної клініки** <p>* Постійний тип зазначення означає, що ця інформація захищена від псування, зривання, виготовлена спеціально тощо</p>

⁴ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

				<p>** Ключова відмінність першого і другого індикатора полягає в тому, що перший зазначає зміст роботи юридичної клініки безпосередньо перед її офісом, другий – розташований не поряд з юридичною клінікою і має на меті зорієнтувати відвідувачів у її пошуку</p> <p>2. Інформація про діяльність юридичної клініки оприлюднена*** / прихована потенційним отримувачам її послуг (1 бал / 0 балів) *** Такою може бути оцінена будь-яка інформація про послуги юридичної клініки у загальнодоступних зовнішніх, порівняно з попереднім пунктом засобах інформації (оголошення у місті, у друкованих виданнях, у Інтернет тощо) з якої зрозумілий спосіб отримання цих послуг. Активне пропонування послуг юридичної клініки не є метою цього критерію</p> <p>3. Юридична клініка підтримує / не підтримує автономні джерела інформування про свою діяльність та зв'язку з нею - 1 бал за наявність постійної корпоративної неперсоналізованої електронної пошти на одному з сервісів gmail.com, yahoo.com, outlook.com або edu.ua - 1 бал за системний постійний**** інтернет-ресурс інформування про завдання, напрями діяльності та контактні дані для звернення до юридичної клініки (сторінка на сайті ВНЗ, власний сайт, сторінка у соцмережі) - 1 бал за виділений корпоративний неперсоналізований номер телефонного зв'язку з юридичною клінікою **** Постійність означає, що ця інформація не є періодичними оголошеннями, оновлена на момент моніторингу, не вводить в оману хибними даними потенційного відвідувача ресурсу</p> <p>4. Юридична клініка містить у/біля власному приміщенні пояснення у доступній формі***** щодо своєї діяльності, адресоване відвідувачам (1 бал / 0 балів) ***** Таким визнається стенд або група інформаційних блоків щодо правил надання послуг, складу персоналу та графіків його залучення, контактів для звернень чи скарг</p>
6	Інтегрованість у місцеві спільноти, які впроваджують права людини	П.2.1.3 Стандартів	Визначається шляхом аналізу документальних чи інших форм підтвердження співпраці юридичної клініки	<p>БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК⁵</p> <p>1. Юридична клініка підтримує / не підтримує зв'язки з місцевими інституціями, які впроваджують права людини* * Такими визнаються, зокрема органи влади та місцевого самоврядування, державні, недержавні організації, які надають правову допомогу, здійснюють правову просвіту</p>

⁵ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

				ВКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ⁶
1	Навчальний курс юридичної клінічної освіти	п.3.1.3 Стандартів	Визначається шляхом аналізу: - навчальних планів ВНЗ чи факультету/ів, які готують юристів - навчальної програми дисципліни «Основи юридичної клінічної практики»	1. Наявність / відсутність в навчальному плані курсу юридичної клінічної освіти: - 3 бали за наявність дисципліни «Основи юридичної клінічної практики» або з іншою назвою, що оцінюється як курс юридичної клінічної освіти (відповідає рекомендованим Стандартами модулям та темам) - або 2 бали – включення чітко сформульованих модулів, тем, що відповідають рекомендованим Стандартами модулям та темам до інших дисциплін - або 1 бал – часткова (менш, ніж у половині модулів та тем) відповідність курсів з навчального плану тематиці курсу юридичної клінічної освіти
2	Викладання курсу юридичної клінічної освіти	п.п.3.1.4, 3.1.5. Стандартів	Визначається шляхом аналізу: - журналів занять курсів/груп, де викладається курс - звітної документації ВНЗ щодо результатів діяльності викладача курсу юридичної клінічної освіти; - журналів обліку звернень клієнтів юридичної клініки за останні три місяці перед моніторингом Також проводиться опитування керівника та студентів юридичної клініки Також здійснюється відвідування навчального заняття (планового або організованого додатково), яке проводить викладач курсу юридичної клінічної освіти в юридичній клініці	1. Факт* викладання курсу юридичної клінічної освіти (1 бал / 0 балів) * Визначено факт викладання курсу принаймні за останні 2 навчальні роки (курс рекомендовано як вибірково дисципліну, тому її можуть не вибирати) 2. Залученість / незалученість** до викладання курсу юридичної клінічної освіти (1 бал / 0 балів) ** Основний викладач курсу залучений до діяльності юридичної клініки в останні 3 місяці (факт реального залучення засвідчується фігуруванням в якості одноосібного керівника наданої консультації) або до контролю та оцінювання кожного з модулів курсу, крім основного викладача залучається особа, яка у юридичній клініці безпосередньо організовує роботу за відповідним напрямом БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК ⁷ Заняття юридичної клінічної освіти засновані / не засновані на інтерактивних методах навчання БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК ⁸ Юридична клініка проводить / не проводить додаткові навчальні заходи для своїх студентів. Оцінюється систематичність, різноманітність, практична орієнтованість таких занять.

⁶ Ціна кожного балу у розділі = 10%, максимальна кількість балів у розділі – 10 (100%)

⁷ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

⁸ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

3	Практика на базі юридичної клініки	п.3.2 Стандартів	Визначається шляхом аналізу: - навчальних планів ВНЗ чи факультету/ів, які готують юристів - локальних актів ВНЗ, якими регулюється проходження практики студентами - наказів про розподіл студентів за базами практики - звітів студентів за результатами проходження практики в ЮК	1. Факт проходження / не проходження академічної практики в ЮК як навчальної практики: (1 бал, якщо така практика відбувалася впродовж останніх 2 років) БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК ⁹ Факт проходження / не проходження клінічної практики в ЮК як навчальної практики
4	Зарахування навчального навантаження за роботу в юридичній клініці та його облік	п.3.4 Стандартів	Визначається шляхом аналізу: - локальних актів ВНЗ та юридичної клініки, за допомогою яких здійснюється систематичний персоналізований облік навчального навантаження - індивідуальних планів і звітів викладачів	1. Включення / не включення роботи в юридичній клініці до форм навчальної роботи (навантаження) у ВНЗ: - 1 бал, якщо зараховується навчальне навантаження за участь у наданні юридичних консультацій - 1 бал, якщо зараховується навчальне навантаження за участь у проведенні правопросвітніх занять - 1 бал, якщо зараховується навчальне навантаження за проведення додаткових (факультативних) занять в юридичній клініці - 1 бал, якщо зараховується навчальне навантаження за керування практикою в юридичній клініці
				ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ¹⁰
1	Систематичність юридичного консультування в юридичній клініці	п.1.2, 4.1 Стандартів	Визначається шляхом аналізу документів юридичної клініки щодо обліку і зберігання наданих юридичних консультацій	1. Юридична клініка організовує системну / несистемну роботу з юридичного консультування: - 3 бали, якщо юридичні консультації в юридичній клініці надаються регулярно, тобто щомісячно протягом останнього року (за винятком сесій і канікул) із середнім розподілом 3 або більше справи на одного студента-консультанта на рік* - або 2 бали, якщо юридичні консультації в юридичній клініці надаються регулярно, тобто щомісячно протягом останнього року (за винятком сесій і канікул) із середнім розподілом від 1 до 3 справ на одного студента-консультанта на рік* - або 1 бал, якщо юридичні консультації в юридичній клініці надаються нерегулярно, тобто з проміжками більш як місяць без консультацій у несесійний та неканікулярний період та/або якщо у середньому на одного студента-консультанта припадає менш як 1 справи на рік * Вираховується шляхом ділення кількості вирішених справ юридичної клініки на кількість студентів-консультантів за даними Анкети.

⁹ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

¹⁰ Ціна кожного балу у розділі = 12,5%, максимальна кількість балів у розділі – 8 (100%)

2	Документальне забезпечення діяльності юридичної клініки з юридичного консультування	п.п. 2.6, 4.1.2., 4.1.3., 4.2.1., 4.3.1. Стандартів	Визначається шляхом аналізу документів юридичної клініки щодо обліку і зберігання наданих юридичних консультацій (консультації надаються для аналізу в деперсоналізованому вигляді)	<p>1. Журнал обліку звернень клієнтів ведеться системно (регулярно**, з запобіганням приписок***) / журнал ведеться несистемно, з можливими приписками (1 бал / 0 балів) ** Щомісячно протягом останнього року (допускається відсутність записів на час канікул) *** В журналі відсутні проміжки для дописування або ведеться наскрізна нумерація сторінок або наданих консультацій</p> <p>2. Ведеться / не ведеться архів завершених справ**** (1 бал / 0 балів) **** Форма архіву довільна (папка-реєстратор, електронний архів тощо), важлива можливість знайти надану консультацію на підставі журналу обліку звернень клієнтів</p> <p>3. Юридична клініка системно практикує / не практикує друковані юридичні консультації (1 бал / 0 балів)***** ***** Вибіркова перевірка трьох справ за журналом обліку звернень клієнтів чи архівом наданих консультацій за період останніх трьох місяців дозволила знайти хоча б дві з них у друкованій формі. Допускається зрозуміле пояснення керівником юридичної клініки причини відсутності друкованої форми вибраної/их для перевірки консультації/й на підставі норми положення про ЮК ВНЗ, в такому разі вибираються інші консультації.</p> <p>4. Документація юридичної клініки дозволяє / не дозволяє побачити факт погодження консультацій з викладачем-куратором***** (1 бал / 0 балів) ***** Кожна з знайдених консультацій з попереднього пункту містить факт погодження її змісту з викладачем-куратором або штатним персоналом юридичної клініки. Якщо не знайдено погодження хоча б однієї консультації – бали не виставляються</p> <p>5. Відповідність / невідповідність кількості консультацій***** у анкеті юридичної клініки кількості у журналі обліку звернень клієнтів (1 бал / 0 балів). ***** Допускається відхилення на 5% у кількості зазначених в анкеті консультацій.</p> <p>БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК¹¹</p> <p>6. Розрізнення / не розрізнення у документах обліку консультацій***** юридичної клініки правової інформації та юридичної консультації, фактів про наявність у наданій консультації правових несудових документів, процесуально-правових документів, представництва інтересів в судах та інших органах, відмов у наданні правової допомоги ***** Оцінюються примітки у журналі обліку консультацій (або архіві справ), що дозволяють пояснити, яким чином були визначені кількісні показники у анкеті юридичної клініки (додаток 1)</p>
---	---	---	---	--

¹¹ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

				<p>БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК¹²</p> <p>7. Юридична клініка практикує / не практикує форми безпосереднього захисту інтересів клієнтів (направлення звернень, несудове і судове представництво, альтернативні способи вирішення спорів, адвокаційні кампанії тощо)</p>
3	Якість юридичного консультування у юридичній клініці	п. 4.3 Стандартів	<p>Вивчаються надані юридичні консультації (надаються для аналізу в деперсоналізованому вигляді)</p> <p>Проводиться спостереження за інтерв'юванням клієнта та/або наданням консультації (за згодою клієнта)</p>	<p>БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК¹³</p> <p>1. Вибіркова перевірка трьох консультацій за період останніх трьох місяців (див. п. 3 попереднього критерію) дозволила визначити якість / неякісність консультації*</p> <p>* Якість визначається повнотою, поліваріантністю консультації, її заснованістю на чинному законодавстві, доступністю консультації для розуміння пересічної людини</p> <p>БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК¹⁴</p> <p>2. Процес інтерв'ювання та/або консультування клієнта відповідає критеріям, встановленим Асоціацією**</p> <p>** Факт переліку критеріїв не вимагає нормативної форми, це можуть бути загальновизнані друковані праці Асоціації, критерії олімпіад чи інших змагань, що забезпечуються Асоціацією</p>
ПРАВОПРОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ¹⁵				
1	Систематичність правопросвітньої роботи юридичної клініки	п.1.2, 5.1 Стандартів	Визначається шляхом аналізу форм обліку проведення заходів правової просвіти, спілкування з їх організаторами та учасниками	<p>1. Юридична клініка організовує системну / несистемну правопросвітню роботу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 бали, якщо заходи правопросвітньої роботи проводяться регулярно* тобто щомісячно протягом останнього року (за винятком сесій і канікул) та за різноманітними формами (публічні виступи, інтерактивні заняття зі школярами, правова просвіта дистанційна типу ЗМІ, медіа тощо) - або 2 бали, якщо заходи правопросвітньої роботи проводяться регулярно, але не різноманітно за формами - або 1 бал, якщо заходи правопросвітньої роботи проводяться нерегулярно з проміжками у більш як місяць у несесійний та неканікулярний період <p>* Ознака регулярності враховується для усієї сукупної правопросвітньої роботи юридичної клініки, а не кожного її виду</p>
2	Документальне забезпечення правопросвітньої роботи юридичної клініки	п.5.4 Стандартів	Вивчаються планово-звітні матеріали обліку правопросвітніх заходів	<p>1. Документація юридичної клініки дозволяє оцінити системне / несистемне зберігання інформації про заходи безпосередньої та дистанційної роботи з аудиторією:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 бал, якщо більше двох третин зазначених у анкеті заходів безпосередньої правової просвіти підтверджені у планово-звітних матеріалах обліку правопросвітніх заходів (підтверджуються наявністю графіків цих заходів та веденням журналу рецензування занять тощо)

¹² Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

¹³ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

¹⁴ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

¹⁵ Ціна кожного балу у розділі = 12,5%, максимальна кількість балів у розділі – 8 (100%)

				- 1 бал, якщо більше двох третин зазначених у анкеті заходів дистанційної правової просвіти підтверджені у матеріалах обліку правопросвітніх заходів (підтверджуються фактично наявністю у юридичній клініці їх результатів (надрукованих та/або збережених у електронному вигляді статей, сюжетів, фільмів тощо)
3	Якість організації заходів правової просвіти юридичної клініки	п.п. 5.2., 5.5 Стандартів	Визначається шляхом аналізу планово-звітних та методичних матеріалів, спілкування з їх організаторами та учасниками	<p>1. Підтвердження* / не підтвердження контролю та допомоги викладачем студентам у підготовці методичних матеріалів та проведенні заняття (1 бал / 0 балів)</p> <p>2. Підтвердження* / не підтвердження механізму забезпечення компетентності членів юридичної клініки, які проводять заняття:</p> <p>- 1 бал за існування документального підтвердження щорічного навчання розробці та/або проведенню правопросвітніх занять (бал виставляється також у випадку проведення відповідної тематики у курсі юридичної клінічної освіти)</p> <p>- 1 бал за існування механізму апробації занять перед кожною новою темою кожною групою студентів, які проводять такі заняття (може визначатися шляхом спілкування з студентами поза розумним сумнівом)</p> <p>* Відмічається у журналі рецензування занять та/або інших документах, підтверджується у спілкуванні з організаторами та учасниками занять поза розумним сумнівом</p>
4	Якість занять правової просвіти юридичної клініки	п.5.2 Стандартів	Встановлюється шляхом відвідування такого заняття, що відбувається на час моніторингу або проведення експериментального правопросвітнього заходу на основі розробок юридичної клініки	<p>БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК¹⁶</p> <p>1. Аналіз відвіданого заняття показує його якість*</p> <p>*Визначається за сукупним аналізом актуальності тематики, використанням інтерактивних методів навчання відповідно до вікових категорій учасників, використання прикладів з повсякденного життя, використання методів візуалізації електронних презентації, роздаткових матеріалів</p>

¹⁶ Не оцінюється балами, аналізується лише з метою надання рекомендацій

Орієнтовний приклад формування підсумкової оцінки за результатами моніторингу

1. Назва юридичної клініки, рік здійснення моніторингу

НАПРЯМИ МОНІТОРИНГУ	РЕЗУЛЬТАТ
I. Організація і забезпечення	40% із 100% МОЖЛИВИХ
II. Навчальний процес	80% із 100% МОЖЛИВИХ
III. Юридичне консультування	75% із 100% МОЖЛИВИХ
IV. Правова просвіта	60% із 100% МОЖЛИВИХ
РАЗОМ	63,75%

Приклад підсумкової інфографіки

